

Přehled subjektů obchodního práva

JUDr. Dana Ondřejová, Ph.D.

-
- Soutěžitelé** (§ 41 ObchZ: „fyzická nebo právnická osoba, která se účastní hospodářské soutěže, i když není podnikatelem“; nekalá soutěž)
  - Spotřebitelé** (nekalá soutěž, typové obchody - § 261/3 ObchZ, fakultativní obchody- § 262 ObchZ)
  - Stát, jednotky územní samosprávy** (relativní obchody - § 261/2 ObchZ)
  - Členové statutárních orgánů, dozorčích rad, likvidátoři**
  - Podnikatelé**
-

Podnikání

---

§ 2 odst. 1 ObchZ: **činnost prováděná podnikatelem**

- **soustavně** (nepřetržitě)
  - **samostatně** (samostatná vůle při řízení)
  - **vlastním jménem**
  - **na vlastní odpovědnost**
  - **za účelem dosažení zisku** (jde o účel, skutečný zisk nemusí být dosažen)
-

Podnikatel

- osoba zapsaná do obchodního rejstříku
  - osoba podnikající na základě živnostenského oprávnění
  - osoba podnikající na základě jiného než živnostenského oprávnění podle zvláštních předpisů
  - osoba provozující zemědělskou výrobu a zapsaná do evidence dle zvláštního předpisu
-

Osoby zapisované do obchodního rejstříku

---

1) Právnícké osoby

- obchodní společnosti
- družstva
- jiné právnícké osoby, o nichž to stanoví zákon

2) Fyzické osoby

- zásadně *dobrovolně*
  - *povinně* – pokud výše jejich výnosů nebo příjmů přesáhne zákonem stanovenou hodnotu nebo pokud tak stanoví zvláštní předpis
  - postačí zápis do OR, nemusí skutečně podnikat!
-

Tzv. fiktivní podnikatelé

- ❑ Jedná se o osoby, které jsou založeny za jiným účelem než je podnikání
  - ❑ Jedná se o podnikatele dle právní formy (skutečnost, že mají určitou právní formu, je řadí mezi podnikatele)
  - ❑ Mohou jimi být: a.s., s.r.o. a družstva
-

Tzv. pasivní podnikatelé

- Osoby zapsané v obchodním rejstříku, i když skutečně nepodnikají (např. jsou v konkurzu či v likvidaci)
-

Tzv. fušerství

- ❑ Jedná se o neoprávněné podnikání dle § 3a ObchZ
  - ❑ Platnost právního úkonu není dotčena tím, že určité osobě je zakázáno podnikat nebo že nemá oprávnění k podnikání; náhrada škody
-

Osoby podnikající na základě živnostenského oprávnění

- Viz živnostenský zákon

= osoby fyzické i právnické, které provozují živnosti:

a) *ohlašovací* – řemeslné

- vázané

- volné

b) *koncesované*

- osoby musí skutečně podnikat, nestačí jen oprávnění!

Osoby podnikající na základě jiného než živnostenského oprávnění

- jde o podnikání, které není živností podle živnostenského zákona, protože vyžaduje zvláštní odborné znalosti, popř. jde o provozování činnosti vyhrazené zákonem státu nebo určené právnické osobě
  - dohled nad podnikáním v těchto oblastech vykonávají buď profesní komory nebo správní úřady podle zvláštních předpisů
  - např. advokáti, notáři, daňoví poradci, lékaři, lékárníci
-

Osoby provozující zemědělskou výrobu zapsané do evidence dle zvl. předpisu

---

Nutné znaky:

- Provozuje (tedy skutečná faktická činnost)
  - Zápis do evidence dle zvláštního předpisu
-

Pojmy, které nemohou označovat subjekty obchodního práva

- sdružení dle OZ (nemá právní subjektivitu)
  - firma (označení podnikatele zapsaného do OR)
  - podnik (věc hromadná, je objekt, ne subjekt právních vztahů)
  - koncern nebo holdingová společnost (ekonomické seskupení více podnikatelů)
  - odštěpný závod (není Po, jen vnitřní jednotkou podniku podnikatele)
  - tichá společnost (smluvní typ řešící vztah podnikatele a tichého společníka)
-

Jednání podnikatele

Podnikatel může jednat:

a) **Sám za sebe**

b) **Prostřednictvím svého zástupce**

Vlastní jednání podnikatele I

- 1) **FO**
- 2) **PO** – jedná svým statutárním orgánem (chápán jako představitel PO)

- v případě uzavírání smlouvy:

„ABC, s.r.o. jednající jednatelem XY“

Vlastní jednání podnikatele II

□ Statutární orgány:

v.o.s. = všichni společníci

k.s. = všichni komplementáři

s.r.o. = jednatel

a.s. = představenstvo

družstvo = představenstvo

Jednání podnikatele prostřednictvím svého zástupce I

- = problematika zastoupení = osoba nejedná sama, ale prostřednictvím někoho jiného
  - Zastoupení:
    - zákonné
    - smluvní
  - v případě uzavírání smlouvy: „společnost XY, a.s., zastoupená...“
-

Jednání podnikatele prostřednictvím svého zástupce II

Zákonné zastoupení:

- § 13/3 ObchZ – vedoucí organizační složky podniku
  - § 15 ObchZ – kdo byl při provozování podniku pověřen určitou činností, je zmocněn ke všem úkonům, k nimž při této činnosti obvykle dochází (překročí-li zástupce – podnikatel je vázán, jen pokud o překročení 3. osoba nevěděla a k okolnostem ani nemohla)
  - § 16 ObchZ – tzv. nezmocněné jednání; podnikatele zavazuje i jednání jiné osoby v jeho provozovně, nemohla-li 3. osoba vědět, že jednající osoba k tomu není oprávněna
-

Jednání podnikatele prostřednictvím svého zástupce III

Smluvní zastoupení

- na základě dohody mezi zástupcem a zastoupeným
  - § 31 OZ – plná moc
  - § 14 ObchZ - prokura (zvláštní plná moc)
    - podnikatel zmocňuje prokuristu ke všem PÚ, k nimž dochází při provozu podniku
    - nutné označení, že PÚ činí prokurista („in prokura“, „per prokura“ apod.)
    - k zatěžování nemovitostí musí být výslovně zmocněn
    - zapisuje se do OR
-